

از شوخی (بی مورد) بهیر، پیر، زیبا که شوخی نور ایمان تو را می برد،

نیم نگاه

ترجمه‌ای که برای تدریس نهج‌البلاغه در مدارس پیشنهاد شد

عضو هیئت علمی دانشگاه امام‌صادق(ع) مطرح کرد

نسبت هنجار حجاب با کنترل التذاذ جنسی

رواق| پیچیدگی‌های موضوعات مرتبط با حجاب سبب‌شده‌بسیاری از صاحب‌نظران بر این باور باشند که این مقوله را نمی‌توان با آنچه در دوران صدراسلام بوده صورت‌بندی کرد و با انگاره‌های آن دوران به شبهات امروزی آن پاسخ داد. دکتر سجاد مهدی‌زاده عضو هیئت علمی دانشگاه امام‌صادق(ع) در گفت‌وگو با نشریه رویش اندیشه به پاسخ پرسش‌هایی در خصوص رابطه هنجار حجاب و بحث هدایت و کنترل لذت جنسی پرداخته‌است که خوانندش خالی از لطف نیست.
این مفهوم کنترل که به آن سوال اشاره‌شد، اگرچه مفهوم‌درستی است اما کامل نیست، شاید در اینجا تعبیر هدایت‌گریز و امر جنسی تعبیر صحیح‌تری باشد. ما مسئله‌ای با عنوان مسئله نگاه ایجاد می‌کنیم یا سببی داشتن به مقوله امر جنسی داریم. شما وقتی وارد آیات وروایان می‌شوید، می‌بینید به امر جنسی بسیار تأکید می‌شود. تمام تعذیه‌ها، تمام پوشش‌ها و تمام رفتارهایی که امر جنسی را تضعیف می‌کند، روایات آن آن‌ها نهی می‌شود؛ مثلاً در آن به خاطر می‌بینید وقتی از غذایی مدح می‌شود، به آن تأکید می‌کند. از آن تعریف می‌شود که قوه را به تقویت می‌کند. گاهی اوقات حتی از کشش سیاه و پوشیدن آن نهی شده به این دلیل که امر جنسی را تضعیف می‌کند. بنابراین در روایات، هم‌جا اصل این است که امر جنسی یک غریزه‌است باید تقویت‌وژ آن استفاده شود. در عین حال از اینکه بخواهد هرجایی باشد، نهی می‌شود. در اینجا جسد ممکن است گویید ازدواج و رضای امر جنسی بعد ایجاد می‌شود، به سبب مواجهه با آن جنس است و حجاب هم بعد کنترلی و سبلی از آن جنس است. من این را نمی‌پذیرم و قائلم هر دو به هم کمک می‌کنند؛ همان‌طور که کسی که ازدواج می‌کند، امکان دسترسی به رضای جنسی ندارد، توانمندتر است برای اینکه بتواند خوشگی لازم به شهادت کثرتی به تیرج یا رفتارهای اینچنینی داشته باشد. خود امر حجاب هم فارغ از اینکه می‌تواند امر جنسی را کنترل کند، می‌تواند آن را تقویت نماید؛ یعنی اگر حجاب نه تنها کنترل کننده التذاذ در امر جنسی است بلکه وظیفه‌هدایت‌امر جنسی را بر عهده‌دارد؛ یعنی با یک تیر دو نشان می‌زند. از جهتی از اینکه امر جنسی، اجتماعی و همه‌جایی شود اجتناب می‌کنند و آن‌را به امر خصوصی و خانه‌ای راجع می‌دهد و البته آنجایی که آن را هدایت می‌کند، موردتقویت هم قرار می‌دهد. بنابراین حجاب علاوه بر کنترل امر جنسی، به ایجاد نشاط جنسی هم دست می‌زند؛ چراکه وقتی امر جنسی همه‌جایی‌شد، از جذابیتش کاسته‌می‌شود.
دکتر سجاد مهدی‌زاده در پاسخ به پرسشی دربارهٔ نسبت حجاب و امر جنسی می‌گوید: مسئله حجاب در اینجا غیر از مسئله کنترل امر جنسی، تقویت‌کننده‌گرفتار امر جنسی است. به عبارت دیگر امر جنسی شده‌یامعزود دارد. یک محور آن مسئله قوای جنسی انسان است. یک محور دیگر بحث بعد عواطف و احساسات و بعد مهم‌تر آن بحث خیال است. حجاب کمک می‌کند امر جنسی در بعد خیال کنترل شود، یعنی کمک می‌کند این قوه خیال در جامعه درگیر نگردد و گسترده‌گی خود را از دست بدهد و در حقیقت دارد مدیریت توجه در جامعه اعمال می‌کند. فرد می‌تواند به هر چیزی نگاه جنسی داشته باشد و حجاب در اینجا می‌تواند توجه افراد را مدیریت کند. حال ممکن است عده‌ای اعتراض کنند ثمره چنین مدیریتتی چیست و بعد

مطش شوم و همین آشوب دلم را کم کرد».

فرح محمد دشتی از نهج‌البلاغه که در سال ۱۳۷۹ در ۹۶ صفحه انتشار یافت، پربینارترین برگردان فارسی نهج‌البلاغه از میان ترجمه‌هایی است که پس از پیروزی انقلاب اسلامی به چاپ رسیده‌اند. به گزارش وزیربهرنامه‌گلویریونی «سوره» فصل نهج‌البلاغه» دشتی که آموزش نهج‌البلاغه را از سال ۱۳۵۳ آغاز و مؤسسه تحقیقاتی-فرهنگی امیرالمؤمنین(ع) را در

خاندان را ندارد، هر چند خمیرمایه این جان‌شنینی در وجود او نهفته‌باشد. پس باید تلاش کند و به توفیق بهره‌مندی از مقام جان‌شنینی خاندان تعالی دست یابد. هم‌سایر کار رمضان فرصت بسیار از دست‌مده و کم‌تغییری برای نیا انسان به مقام خلیفه‌اللهی محسوب می‌شود و آدمی می‌تواند در این ماه به جایگاهی بالاتر

وصف زندگی مشترک با مردی که از سال ۱۳۹۳ شریک زندگی‌اش شد، می‌گوید: «زندگی‌مان شیرین بود، شیرین‌شیرین‌شیرین…» همین توصیف کافی است تا متوجه شویم اندوهی که سینه او را در فقدان همسرش می‌فشرد چقدر بزرگ است و بعضی که باوجود جوانی ماهرانه آن را فرو می‌خورد، چقدر سنگین، زنی جوان که به قاتل همسرش و جریان ناکثری می‌گوید: «بسم را من مثل پدرش تربیت می‌کنم، خادم محرومان، اسلام و انقلاب.»

یک هفته از شهادت شهید دارایی می‌گذرد، طلبه جوانی که روز ۱۶ فروردین همراه دو روحانی دیگر؛ شهید اصلائی و حجت‌الاسلام پاک‌دامن در صحن پیدایش امام‌عظم(ص) حرم رضوی بر ضربه‌های چاقو از طرف جوانی تکثیری مورد حمله قرار گرفت، شهید «محمدصادق دارایی» در بیمارستان بستری بود و امید می‌رفت زنده بماند اما کمی بعد خبر آمد پیش از حد به مخاطب عرضه شد، دیگر برای آن او هم به فیض شهادت دست پیدا کرده‌است. هم‌چنین برای جلب‌توجه به امر جنسی رومی‌آورد. مسئول هر هفت پهنه حاشیه شهر مشهد میهمان این جلسه بودند، از جمله این سه نفر که آن اتفاق افتاد. در حالی که هر سه در مسیر رسیدن به‌همان جلسه بودند، جوان تکثیری ضارب، با چاقو ضربات متعددی زد و آن‌ها را مضروب و شهید کرد.

حجت‌الاسلام اصلائی همان موقع شهید شد، اما وقتی این مسئله‌پیش از حد اتفاق افتاد، ضمن اینکه توجه‌جامعه را پرانگه‌می‌کند، منجر به یک رفتاری هم‌شده که این خود، رقابت کاذب برای توجه به امر جنسی است و این مسئله را سخت‌تر از قبل می‌کند. یعنی توجه مردم از مسائل اصلی به این مسئله معطوف شده‌است، به‌طور کلی مادر زندگی‌بازاری‌های مادی و معنوی مختلفی داریم و وقتی یک مسئله پیش از حد برجسته‌و عرضه‌شد با کاملاً عادی‌شده و رضای امر جنسی می‌شود و یا اینکه مردم در آن به‌رقابت می‌افتند وقتی مسئله‌جایی همه‌جایی‌شد رقابت شدید درمی‌گیرد و افراد به آرایش‌کردن رومی‌آورد. طبیعتاً این آرایش‌کردن در طول تاریخ بشر بوده و امکان دسترسی به رضای جنسی دارد، توانمندتر است برای اینکه بتواند خوشگی لازم به شهادت کثرتی به تیرج یا رفتارهای اینچنینی داشته باشد. خود امر حجاب هم فارغ از اینکه می‌تواند امر جنسی را کنترل کند، می‌تواند آن را تقویت نماید؛ یعنی اگر حجاب نه تنها کنترل کننده التذاذ در امر جنسی است بلکه وظیفه‌هدایت‌امر جنسی را بر عهده‌دارد؛ یعنی با یک تیر دو نشان می‌زند. از جهتی از اینکه امر جنسی، اجتماعی و همه‌جایی شود اجتناب می‌کنند و آن‌را به امر خصوصی و خانه‌ای راجع می‌دهد و البته آنجایی که آن را هدایت می‌کند، موردتقویت هم قرار می‌دهد. بنابراین حجاب علاوه بر کنترل امر جنسی، به ایجاد نشاط جنسی هم دست می‌زند؛ چراکه وقتی امر جنسی همه‌جایی‌شد، از جذابیتش کاسته‌می‌شود.

دکتر سجاد مهدی‌زاده در پاسخ به پرسشی دربارهٔ نسبت حجاب و امر جنسی می‌گوید: مسئله حجاب در اینجا غیر از مسئله کنترل امر جنسی، تقویت‌کننده‌گرفتار امر جنسی است. به عبارت دیگر امر جنسی شده‌یامعزود دارد. یک محور آن مسئله قوای جنسی انسان است. یک محور دیگر بحث بعد عواطف و احساسات و بعد مهم‌تر آن بحث خیال است. حجاب کمک می‌کند امر جنسی در بعد خیال کنترل شود، یعنی کمک می‌کند این قوه خیال در جامعه درگیر نگردد و گسترده‌گی خود را از دست بدهد و در حقیقت دارد مدیریت توجه در جامعه اعمال می‌کند. فرد می‌تواند به هر چیزی نگاه جنسی داشته باشد و حجاب در اینجا می‌تواند توجه افراد را مدیریت کند. حال ممکن است عده‌ای اعتراض کنند ثمره چنین مدیریتتی چیست و بعد

مطش شوم و همین آشوب دلم را کم کرد».

بر امام مهربان خود پناه آورده‌ام

عکس: سارا بوسنی

سال ۱۳۸۰، ترجمه نهج‌البلاغه وی را از اغلب ترجمه‌های موجود بهتر خواننده و تصریح کردند: «وقتی برای مدراس، از ۵۰ اثر دینی تألیف نمود و آثار پرشماری نیز در ارتباط با نهج‌البلاغه به چاپ رساند؛ از جمله فهرست‌نامه اصطلاحات، اسناد و مدارک و نیز زرات و محدثان نهج‌البلاغه.

آیت‌الله‌سید علی خامنه‌ای در دیدار با خانواده دشتی در

سال ۱۳۸۰، ترجمه نهج‌البلاغه وی را از اغلب ترجمه‌های موجود بهتر خوانده و تصریح کردند: «وقتی برای مدراس، از ۵۰ اثر دینی تألیف نمود و آثار پرشماری نیز در ارتباط با نهج‌البلاغه به چاپ رساند؛ از جمله فهرست‌نامه اصطلاحات، اسناد و مدارک و نیز زرات و محدثان نهج‌البلاغه.

آیت‌الله‌سید علی خامنه‌ای در دیدار با خانواده دشتی در

ویرتر از ملائکه دست‌یابد؛ به مثو قلوبی به جایی برسد که گفت جریلا بیا اندر پی‌ام گفت رو و من حریف تو نی‌ام. قرآن کریم می‌فرماید: انسان می‌تواند به مقامی برسد که ملائکه برآیند و ملائکه با او حرف بزنند و او را دلدار ی دهند: «یا اَئذِینَ قَالُوا رَبَّنَا اِنَّکَ کُنتَ تَنْتَظِرُ عَلَیْهِمْ اَمْلَکَکَ اَیُّ…» توجه و

بیداری در ماه مبارک رمضان، انسان را به مقام خلیفه‌اللهی می‌رساند و من قائل آن غفلت و بی‌توجهی، سقوط عجیب و شیدی در پی خواهد داشت. قرآن شریف می‌فرماید: اَللّٰهُ خَلِیْفَةُ خُلَاْصِوْدِیْ بِسُفُوْطِیْ تُوَسِّتِ خُوْدِ تُوَسِّتِ اَوْ کُصُوْدِ کُنِّیْ مَلَکَکَ بِاَوْ تُوَهِم صَحِیْبِیْ مِی‌شوندولی

روایت زهرا قاسمی همسر شهید «محمدصادق دارایی» از یک زندگی ساده و شیرین با طعم جهاد

در کمک‌رسانی، بین شیعه و سنی فرق نمی‌گذاشت

در پهنه‌ای که همسر خدمت می‌کرد تعداد اندوهای اهل سنت نیز مانند کم نبود، به شیعه و سنی، همه‌شان رسیدگی می‌کرد و چه بسا به خانواده‌های اهل سنت بیشتر. می‌گفت: نباید حسن کنند تبعیض قائل می‌شویم و به آن‌ها کمتر خدمت می‌کنیم.

نفس و سرفه‌ها امشان را می‌برد. هنوز حالتش خوب نیست اما با لطف پاسخ می‌دهد و می‌گوید: «هیچ وقت فکر نمی‌کردم پیامی که ساعت ۱۴ و ۱۴ دقیقه روز شانزدهم فروردین به همسرم ارسال و پاسخی که دریافت می‌کنم، آخرین کمک‌بمان می‌و نا باشد. شهادت حلال‌ان خوب نیست و حتماً باید و ما را بیرد دکنتر که گفت: عزیمت الان جلسه‌است و می‌آیم. پس که خالصانه و خستگی‌ناپذیر برای رفع مشکل نیازهای محرومان حاشیه‌نشین‌ودنگی می‌کرد، گاهی حتی وقت کم می‌آورد و آفسوس می‌خورد که یک شبانه‌روز فقط ۲۴ ساعت‌است»؛

■ با اشاره گفت: من خبوم

در فضای مجازی ابتدا متن و عکسی مبنی بر این منتشر شد که دو روحانی در همان ساعت اول جاده حرم به شهادت رسیده‌اند که البته مستند و صحیح نبود. بلافاصله منابع رسمی و معتبر، خبر مرگ دو روحانی که در روزی یک شهادت رسیده‌و دو روحانی دیگر به نزدیک‌ترین بیمارستان منتقل شده‌اند، بانو قاسمی از آن روز می‌گوید: «پیگیری کردم و متوجه شدم همسرم مجروح شده‌است. من رفتم بیمارستان پشت در اتاقش با تماس را با او گرفته و آخرین پیامک می‌اشنان در بدل باشد است». «وقتی دو روز بود که حال خوبی نداشتم، من و بچه‌ها تب و سرفه‌داشتیم. در خانه توجه بیش از حد به امر جنسی باز می‌دارد؛ یعنی امر جنسی بخشی از زندگی می‌شود و همه‌جایی نمی‌شود. کارکرد دیگر حجاب تکرم‌است؛ در اینجا منظور تکرم‌زنانه‌ست. حجاب کارکردی اجتماعی دارد که آن را در آیه ۳۹ سوره نور نیز می‌توان پیدا کرد. شأن نزول این آیه هم به این شکل است که مردم لالایی بودند و مزاح‌هم‌زن‌ها می‌شدند و بعد هم که به آن اعتراض می‌شد، می‌گفتند ما فکر می‌کردیم این‌ها زنان مؤمنه‌ای نیستند. در اینجا آیه نازل شد که زنان جلیباب را استفاده‌کنند برای اینکه میان‌زنان مؤمن و غیرمؤمن تفکیک قرار داده‌شود. در حقیقت اینجا حجاب کارکردی برای یک طبقه اجتماعی دارد. در اینجا حجاب کارکرد یک‌نماد و پرچم را ایفا می‌کند که شخص با استفاده از آن بیان‌کنند من متعلق به این طبقه اجتماعی‌ام، حجاب کمک می‌کند امر جنسی در بعد خیال کنترل شود، یعنی کمک می‌کند این قوه خیال در جامعه درگیر نگردد و گسترده‌گی خود را از دست بدهد و در حقیقت دارد مدیریت توجه در جامعه اعمال می‌کند. فرد می‌تواند به هر چیزی نگاه جنسی داشته باشد و حجاب در اینجا می‌تواند توجه افراد را مدیریت کند. حال ممکن است عده‌ای اعتراض کنند ثمره چنین مدیریتتی چیست و بعد

روایت اول از زندگی طلبه دهه هفتادی و شهید، مربوط به همان ساعت‌هایی است که «زهرا قاسمی»، همسرش ی آنکه فکرش را کند آخرین حجاب نه تنها کنترل کننده التذاذ در امر جنسی است بلکه وظیفه‌هدایت‌امر جنسی را بر عهده‌دارد؛ یعنی با یک تیر دو نشان می‌زند. از جهتی از اینکه امر جنسی، اجتماعی و همه‌جایی شود اجتناب می‌کنند و آن‌را به امر خصوصی و خانه‌ای راجع می‌دهد و البته آنجایی که آن را هدایت می‌کند، موردتقویت هم قرار می‌دهد. بنابراین حجاب علاوه بر کنترل امر جنسی، به ایجاد نشاط جنسی هم دست می‌زند؛ چراکه وقتی امر جنسی همه‌جایی‌شد، از جذابیتش کاسته‌می‌شود.

دکتر سجاد مهدی‌زاده در پاسخ به پرسشی دربارهٔ نسبت حجاب و امر جنسی می‌گوید: مسئله حجاب در اینجا غیر از مسئله کنترل امر جنسی، تقویت‌کننده‌گرفتار امر جنسی است. به عبارت دیگر امر جنسی شده‌یامعزود دارد. یک محور آن مسئله قوای جنسی انسان است. یک محور دیگر بحث بعد عواطف و احساسات و بعد مهم‌تر آن بحث خیال است. حجاب کمک می‌کند امر جنسی در بعد خیال کنترل شود، یعنی کمک می‌کند این قوه خیال در جامعه درگیر نگردد و گسترده‌گی خود را از دست بدهد و در حقیقت دارد مدیریت توجه در جامعه اعمال می‌کند. فرد می‌تواند به هر چیزی نگاه جنسی داشته باشد و حجاب در اینجا می‌تواند توجه افراد را مدیریت کند. حال ممکن است عده‌ای اعتراض کنند ثمره چنین مدیریتتی چیست و بعد

همچنین آورده‌است: «هر جا کاوش‌های علمی و مرزهای اندیشه‌بشری توانسته برده‌ای از روی واقعیتی برآرد و به افق همیشه‌نورانی نهج‌البلاغه نزدیک شود، آن نمونه‌ها را در یاقوتی ترجمه آورده‌ام» و در عین حال تأکید کرده هرگز در پی آن نبوده‌د نظریه‌های علمی را به نهج‌البلاغه تحمیل کند. برخی دیگر از ویژگی‌های ترجمه‌شده باید به دقت صورت گرفته‌و برای نمونه خطبه دوم که در باب دین‌شناسی و جامعه‌شناسی است در رده «اعتقادی،

و فارسی، نام‌گذاری خطبه‌ها، نامه‌ها و حکمت‌ها، ثبت شأن نزول و بیان اختلاف نسخه‌ها در متن عربی. با این حال گروهی از منتقدان برآنندوی بر برآوردن اهداف خود و جریان ضعف ترجمه‌های پیشین چندان موفق نبوده‌است؛ از آن جمله عنوان بندی برخی از خطبه‌ها با دقت صورت گرفته‌و برای نمونه خطبه دوم که در باب دین‌شناسی و جامعه‌شناسی است در رده «اعتقادی،

اگر سقوط یک پدر از هر درنده و میکوبی خواهی شد».اِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصَّبْرُ الَّذِي لَا يَقْنُتُ، بسیاری از میکروب‌ها حرم‌ها و خیانت‌هایی‌که در انجام‌دادی را پیش‌ا و در چشم داد و فریاد می‌کنولی از جانب پروردگار خطاب می‌شود؛ اَقَالَ اَحْسَنُا فِیْهِا وَ لَا تَكْنُوْیْ، اعمال زشت، گناهان و ظلم‌های این افراد

سقوط او به جایی می‌رسد که وی را به وسط جهنم می‌اندازند و جهنم جوشان روی سر می‌ریزند می‌گویند: بدی‌ها، ظلم و جور را به خانت‌هایی‌که در انجام‌دادی را پیش‌ا و در چشم داد و فریاد می‌کنولی از جانب پروردگار خطاب می‌شود؛ اَقَالَ اَحْسَنُا فِیْهِا وَ لَا تَكْنُوْیْ، اعمال زشت، گناهان و ظلم‌های این افراد

چطور از «بار مبنای معنوی» در ماه مبارک رمضان مراقبت کنیم؟

آرایش نظامی در جهاد با نفس

رهبر معظم انقلاب در بیانات اخیرشان در روز اول ماه مبارک رمضان تأکید دوباروی بر اهمیت مراقبه معنوی داشتند. امری که همواره اساتید اخلاق و سیر و سلوک نیز هگان را به آن تنبیه می‌دهند. توجه به عبادات محض وجود ندارد. حال آنکه مراقبه نیز بحث‌های عینی و مصادیقی صورت می‌گیرد تا این مفهوم کلی، شفاف‌تر شده و مصادیق عملی آن نیز مشخص شود. محمد مرتضی‌دلاگونی در این خصوص در خبرگزاری رسا نوشت: سزاوار است این فرمایش رهبر معظم انقلاب: «باب مراقبه مود تأمل و وقت قرار گیرد.» اگر ذخیره معنوی در وجود انسان از حد جزا پایین‌تر رود، انسان دچار لغزش‌ها و گمراهی‌های بزرگی خواهد شد. معنویت در وجود یک انسان، برای او مایه هدف‌اند. شدن زندگی او را معنا می‌کند و به آن جهت می‌دهد. ما سایش و فرسایش پیدا می‌کنیم. جان و دل مادر برخورد با حوادث روزمره زندگی، به‌طور دائم در حال فرسایش است، کما اینکه حساب این فرسایش‌ها را کرد و جبران آن را با خستگی‌ناپذیری پیش‌بینی نمود و از انسان از بین خواهد رفت. باید به‌طور دائم مراقبت‌کنید که این بار مبنای معنویت از سطح لازم پایین نیفتد».

■ گوشه‌ای از سیره عبادی رهبر معظم انقلاب
رهبر انقلاب برای جوانان مؤمن و انقلابی بسیار حائز اهمیت است چرا که می‌توان است به اشتباه تصور شود چون درس کار و فعالیت‌های انقلابی، خود عبادت محسوب می‌شوند، نیازی جدی به توجه به عبادات محض وجود ندارد. اما علام‌المؤمنین(ع) در عهدنامه‌مشهورشان خطاب به مالک‌اکثر می‌فرمایند: «بهترین اوقات هر روز و بیشترین بخش از آن را برای رابطه میان خود و خدا قرار ده؛ هر چند اگر در این اوقات، نیک‌بخت و درست باشد و مردم از آن نیت در برداشت و آسایش باشند، اوقات، همه از آن خداست».

■ بار مینا
«بار مینا» اصطلاحی نظامی است و به مقدار مهماتی که با پسرسل و وسایل سازمانی یگان حمل می‌شود اطلاق می‌شود. هدف رهبر حکیم انقلاب از این تشبیه تذکر این نکته‌است که انسان در مسائل معنوی نیز باید همچون یک نظامی دقیق، همواره مراقب ذخیره معنوی و روحی خویش باشد. حال هرچه «سایش و فرسایش» روحی و معنوی شخص بیشتر باشد، مراقبه، تلاش اوباری بازایی معنویت نیز باید ضاعف‌شود. از همین رو است که وقتی همسر شهید دکتر جمران از علت نماز شب‌های طولانی و گریه و تضرع فراوان از ایشان سؤال می‌کند، ایشان خود را به تاج‌ری تشبیه می‌نماید که در طول روز درحال خراج کردن است و اگر شب‌ها سرمایه‌ای نیندوزد، به زودی ورشکسته‌خواهد شد.

با وقتی شهید سیاد شیرازی در جلسه‌ای که با بنی‌صدر داشت، به‌خاطر فرسایش سیاه آن جلسه و بی‌اخلاصی‌ها و مبتذاه در خود احساس کردگی می‌نماید فوری «صدصد جمران برآمده و این‌طور می‌گوید: «ظواهر این جلسه‌برای مشکلات مملکت، اما من مجبورم بعد از چنین جلسه‌ای که در آن نشانه‌ای از یاد خدا و آیت قرآن نمی‌بینم، برای صاف شدن دلم هم که شده خودم رو به قم پرسونم و زیارتی بکنم».

■ توصیه رهبر معظم انقلاب به مراقبت از «بار مبنای معنوی»
این همان مراقبت از میزان «بار مبنای معنوی» است؛ این دو شهید بزرگوار که با اقتضائات جهاد در عرصه نظامی آشنا بودند، در عرصه جهاد با نفس نیز نسبت به این مهم اهل مراقبه بودند.

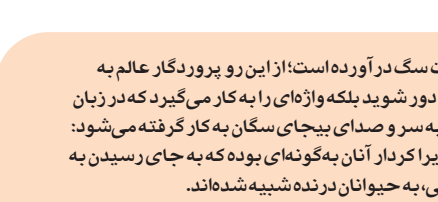
مراقبه، آن‌که گر به آن اهتمام نشود و انسان مشغول زندگی روزمره و مسائل سیاسی و اجتماعی و درسی و متالهم باشد، نگاه‌دار مواجهه با کار آزمایش و ابتلا، درون خود را تهی از مایه معنوی‌ای خواهد دید که باید نگهدارنده‌او در چنین مواقعی باشد. همچون نظامی‌ای که بدون توجه به ذخیره مهمانش ناگهان با دشمن مواجه شود و سلاح خود را خالی از گلوله یابد! از فرازی از مناجات شبانه‌یامیرالمؤمنین(ع) نیز استفاده می‌شود تقوای کامل تنها زمانی میسر می‌گردد که چراغ دل انسان از نور معنویت و محبت الهی روشن باشد: «خدا یا برابم بریوی نیست که خود را به وسیله‌ای آن از عرصه تافرنامی‌ات بیرون بزم، هرگاه آنکه که به محبت پیدار می‌سازی»

■ نیاز انسان به عبادات محض

آری در کشاکش زندگی، انسان نیاز به اوقاتی دارد که در آن‌ها این ذخیره معنوی را بالا برده و پیوندش با پروردگار را استحکام بخشد. این نکته

WWW.QUDSONS.IR

شاهدی از سخنان امام علی(ع) یافت. نقدهایی نیز به شیوه ترجمه وی وارد شده‌است؛ از جمله آنکه دشتی کلمه یا عبارتی را در ترجمه ذکر نکرده‌است، مانند جمله «يُزَيِّعُ عَلَيْنَکَ خَوَارِی» که گرچه در متن عربی آمده‌است، اما برگردان آن در ترجمه دیده نمی‌شود. با این همه، حتی همین منتقدان معتقدند ترجمه دشتی، روان و همه‌فهم و مردمی‌است.

آن‌ها را به صورت‌سگ درآورده‌است؛ از این رو پروردگار عالم به ایشان تنبیه‌گودیدور شوید بلکه واهی‌ای را به کار می‌گیرد که در زبان عربی، در پاسخ به سر و شوید بیهوشی‌سکان و کار گرفته می‌شود: «اَحْسَنُا فِیْهِا؛ زیرا کردار آن‌ها بگونه‌ای بوده که به جای رسیدن به مقام خلیفه‌اللهی، به حیوانان درنده‌شده تبدیل‌شدند.

چطور از «بار مبنای معنوی» در ماه مبارک رمضان مراقبت کنیم؟

آرایش نظامی در جهاد با نفس

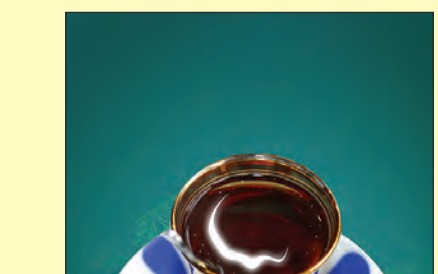
رهبر معظم انقلاب در بیانات اخیرشان در روز اول ماه مبارک رمضان تأکید دوباروی بر اهمیت مراقبه معنوی داشتند. امری که همواره اساتید اخلاق و سیر و سلوک نیز هگان را به آن تنبیه می‌دهند. توجه به عبادات محض وجود ندارد. حال آنکه مراقبه نیز بحث‌های عینی و مصادیقی صورت می‌گیرد تا این مفهوم کلی، شفاف‌تر شده و مصادیق عملی آن نیز مشخص شود. محمد مرتضی‌دلاگونی در این خصوص در خبرگزاری رسا نوشت: سزاوار است این فرمایش رهبر معظم انقلاب: «باب مراقبه مود تأمل و وقت قرار گیرد.» اگر ذخیره معنوی در وجود انسان از حد جزا پایین‌تر رود، انسان دچار لغزش‌ها و گمراهی‌های بزرگی خواهد شد. معنویت در وجود یک انسان، برای او مایه هدف‌اند. شدن زندگی او را معنا می‌کند و به آن جهت می‌دهد. ما سایش و فرسایش پیدا می‌کنیم. جان و دل مادر برخورد با حوادث روزمره زندگی، به‌طور دائم در حال فرسایش است، کما اینکه حساب این فرسایش‌ها را کرد و جبران آن را با خستگی‌ناپذیری پیش‌بینی نمود و از انسان از بین خواهد رفت. باید به‌طور دائم مراقبت‌کنید که این بار مبنای معنویت از سطح لازم پایین نیفتد».

■ گوشه‌ای از سیره عبادی رهبر معظم انقلاب
رهبر انقلاب برای جوانان مؤمن و انقلابی بسیار حائز اهمیت است چرا که می‌توان است به اشتباه تصور شود چون درس کار و فعالیت‌های انقلابی، خود عبادت محسوب می‌شوند، نیازی جدی به توجه به عبادات محض وجود ندارد. اما علام‌المؤمنین(ع) در عهدنامه‌مشهورشان خطاب به مالک‌اکثر می‌فرمایند: «بهترین اوقات هر روز و بیشترین بخش از آن را برای رابطه میان خود و خدا قرار ده؛ هر چند اگر در این اوقات، نیک‌بخت و درست باشد و مردم از آن نیت در برداشت و آسایش باشند، اوقات، همه از آن خداست».

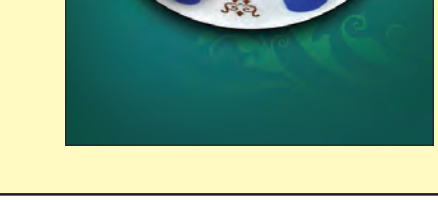
■ بار مینا
«بار مینا» اصطلاحی نظامی است و به مقدار مهماتی که با پسرسل و وسایل سازمانی یگان حمل می‌شود اطلاق می‌شود. هدف رهبر حکیم انقلاب از این تشبیه تذکر این نکته‌است که انسان در مسائل معنوی نیز باید همچون یک نظامی دقیق، همواره مراقب ذخیره معنوی و روحی خویش باشد. حال هرچه «سایش و فرسایش» روحی و معنوی شخص بیشتر باشد، مراقبه، تلاش اوباری بازایی معنویت نیز باید ضاعف‌شود. از همین رو است که وقتی همسر شهید دکتر جمران از علت نماز شب‌های طولانی و گریه و تضرع فراوان از ایشان سؤال می‌کند، ایشان خود را به تاج‌ری تشبیه می‌نماید که در طول روز درحال خراج کردن است و اگر شب‌ها سرمایه‌ای نیندوزد، به زودی ورشکسته‌خواهد شد.

با وقتی شهید سیاد شیرازی در جلسه‌ای که با بنی‌صدر داشت، به‌خاطر فرسایش سیاه آن جلسه و بی‌اخلاصی‌ها و مبتذاه در خود احساس کردگی می‌نماید فوری «صدصد جمران برآمده و این‌طور می‌گوید: «ظواهر این جلسه‌برای مشکلات مملکت، اما من مجبورم بعد از چنین جلسه‌ای که در آن نشانه‌ای از یاد خدا و آیت قرآن نمی‌بینم، برای صاف شدن دلم هم که شده خودم رو به قم پرسونم و زیارتی بکنم».

■ توصیه رهبر معظم انقلاب به مراقبت از «بار مبنای معنوی»
این همان مراقبت از میزان «بار مبنای معنوی» است؛ این دو شهید بزرگوار که با اقتضائات جهاد در عرصه نظامی آشنا بودند، در عرصه جهاد با نفس نیز نسبت به این مهم اهل مراقبه بودند.

آن‌ها را به صورت‌سگ درآورده‌است؛ از این رو پروردگار عالم به ایشان تنبیه‌گودیدور شوید بلکه واهی‌ای را به کار می‌گیرد که در زبان عربی، در پاسخ به سر و شوید بیهوشی‌سکان و کار گرفته می‌شود: «اَحْسَنُا فِیْهِا؛ زیرا کردار آن‌ها بگونه‌ای بوده که به جای رسیدن به مقام خلیفه‌اللهی، به حیوانان درنده‌شده تبدیل‌شدند.

آن‌ها را به صورت‌سگ درآورده‌است؛ از این رو پروردگار عالم به ایشان تنبیه‌گودیدور شوید بلکه واهی‌ای را به کار می‌گیرد که در زبان عربی، در پاسخ به سر و شوید بیهوشی‌سکان و کار گرفته می‌شود: «اَحْسَنُا فِیْهِا؛ زیرا کردار آن‌ها بگونه‌ای بوده که به جای رسیدن به مقام خلیفه‌اللهی، به حیوانان درنده‌شده تبدیل‌شدند.

مؤمن را از سیمایش می‌شناسیم و منافق را از نشانه‌هایش.

مؤمن را از سیمایش می‌شناسیم و منافق را از نشانه‌هایش.

مؤمن را از سیمایش می‌شناسیم و منافق را از نشانه‌هایش.

مؤمن را از سیمایش می‌شناسیم و منافق را از نشانه‌هایش.

مؤمن را از سیمایش می‌شناسیم و منافق را از نشانه‌هایش.

مؤمن را از سیمایش می‌شناسیم و منافق را از نشانه‌هایش.

خدا را شکر که بمانی

خاطره‌ای تعریف می‌کند که دلش را گرم کرده به اینکه همسرش از او راضی بوده: «موادغذایی، وسایل و لباسی را که فرد می‌کردم برای زندگی‌ما اضافه‌است و خانواده کوچک‌ما بدون آن هم امورش می‌گذرد و در عوض همان می‌تواند باشد کسی را رفیع و آبروی نیازمندی‌را حفظ کند، می‌دادم به همسر و می‌گفتم پیر مسجد، به یک نیازمندی یا به خانواده‌های حاشیه شهر بده. چشمانش می‌خندید و شادی و می‌گفت: خدا را شکر که با منی زهرآلود».